

fregatterne egentlig ere forladte; de førte forholdsvis flere Kanoner; men de Vandserfibe, som nu foreslaaes byggede, og som ansees for de bedste og kraftigste Skibe, ere Skibe, hvor Underlaget koster en halv eller tre Fjerdedeel Million for hver Kanon. Naar man nu tænker sig et Skib, som er upandsret, og som fører 4 svære Kanoner, da vil det kunne have for omtrent 400,000 Rd.; der koster altsaa Underlaget for hver Kanon kun 100,000 Rd. Vil man nu gaae til den anden Overlighed og konstruere en Kanonbaad som den, der i denne Tid er foreslaet i Frankrig, saa koster Underlaget for hver vandserbrydende Kanon 20—25,000 Rd. Det vil altsaa sees, at man med den samme Sum — lad os sige 2 Millioner — kunde have 4 Kanoner meget befyttede, og derimod 20 Kanoner paa et hurtigt upandsret Krigsskib. Gaaer man til langsomme, smaa upandsrede Kanonbaade, vil man for den Sum kunne have henved 100 saadanne vandserbrydende Kanoner flydende. Det ligger da meget nær, forekommer det mig, at spørge, om man ubetinget skal holde sig til den ene Retning, som er den, at offre Kanonernes Antal i et saa overmaade stort Forhold og anvende al Kraft og Penge paa Underlaget, eller om der ikke forbereder sig en Tilbagegang i denne Henseende, saaledes at Artilleriet, som dog er det, der overløier Vandseret, kommer til større Gyldighed; thi De ville lægge Mærke til, at man lettere kan skaffe de svære Kanoner, end man kan skaffe svære Vandserfibe. Det koster i et ganske andet Forhold mindre at skaffe svære Kanoner end at skaffe svære Vandserfibe, som kunne modstaae disse Kanoner. Jeg troer, det er fuldkommen erkjendt, at man ikke kan holde Skridt i Udviklingen af Vandseret med Udviklingen af Kanonerne; men saa troer jeg ogsaa, at den overveieende Styrke kommer til at ligge i Kanonerne. Og er det Tilfælde, saa er det meget tvivlsomt, om man bør vedblive at indskrænke Kanonernes Antal, blot for at have et usaarligt Underlag, og om man ikke faaer kraftigere Krigsmaskiner ved at offre Noget af Underlaget og anvende noget Mere paa Skytset, saaledes at man faaer et større Antal Kanoner flydende. — Det erede

Medlem for Kjøbenhavns 8de Valgkreds (Schønheyder) yttrede sidste Gang, at der var en Standsning med Hensyn til Vandseret; men hvis der er en Standsning, er det saa ikke rimeligt, at det er Tegn til Tilbagegang. I en saadan Udvikling pleier man ikke at staae stille; men man gaaer enten frem eller tilbage, og har man seet, at man maatte standse med Udviklingen af Vandseret, betragter jeg det som et Tegn paa, at man snart vil komme til at gaae tilbage. Smidletid vil jeg gjerne indrømme, at, hvor stærk end Troen hos En kan være paa, at Udviklingen tager en saadan Retning, er man derfor ikke berettiget til at bygge alvorlige Forslag derpaa. Det har jeg derfor heller ikke gjort; jeg har ikke foreslaet Anskaffelsen af upandsrede Skibe, hvilket jeg for mit Vedkommende kunde have gjort med fuldkommen frelst Samvittighed, men jeg har ikke gjort det; thi da jeg anseer det for nødvendigt, at man ikke anskaffer et Vaaben, som ikke nyder Tillid nogetsteds, har jeg troet at burde holde mig til at foreslaae Bygningen af Vandserfibe. Overhovedet er det min Hensigt ved Behandlingen af dette Spørgsmaal at tage ethvert legitimt Hensyn til, hvad der er den almindelige Mening, og navnlig ogsaa den almindelige Mening hos den Deel af Forbæringsretten, som skal bruge disse Skibe. Det betragter jeg ingenlunde som ligegyldigt, hvorledes de, der skulde bruge et Vaaben, tænke om det. Men dermed være det dog ikke sagt, at man skal bøie sig for enhver enkelt Uttring eller enhver Tvivl og Modstand i saa Henseende. Det har sin legitime Berettigelse og bør være et Moment ved Spørgsmalets Afgjørelse, men ikke det ene afgjørende Moment; thi man vil erindre, at ved Indførelsen af enhver saadan Reform har der altid været den største Modstand fra de professionelle Mænds Side. Det er meget begribeligt og undskyldeligt; men Erfaringen viser, at man næsten altid har maattet tvinge hensigtsvarende Reformen igjennem imod en meget stor Modstand fra de professionelle Mænds Side. Det gælder ikke om Søvesenet alene, men enhver Corporation, som er tæt sammensluttet og lever i Traditionen, som det erede Medlem stærkt anbefalede, og som ogsaa har sit store